

**A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet
fennállásának 20. évfordulója
alkalmából**

– Absztraktfüzet –

**Hagyomány és megújulás
– a könyvtárak szerepe a 21. században
2025. május 8-9., Zenta**

Hagyomány és megújulás – a könyvtárak szerepe a 21. században 2025. május 8-9., Zenta

A rendezvény szervezője:

Vajdasági Magyar Művelődési Intézet / Kapocs Könyvtári Csoport

A rendezvény főtámogatója:

A Szerb Köztársaság Emberi és Kisebbségi Jogi és Társadalmi Párbeszédért
Felelős Minisztériuma

Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗА ЉУДСКА И МАЊИНСКА ПРАВА
И ДРУШТВЕНИ ДИЈАЛОГ

KÉSZÜLT
A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

További támogatók:

Magyar Nemzeti Tanács

Vajdaság Autonóm Tartomány Kormánya

Tartományi Művelődési, Tömegtájékoztatási és Vallási Közösségi Titkárság

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Zentai Konzultációs Központja

Zentai Konzultációs Központ

Absztraktok

Szüts Etele

(igazgató, MNMKK OSZK – Könyvtári Intézet)

Az Országos Széchényi Könyvtár megújult könyvtárszakmai folyóiratai

Az előadás bemutatja az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) Könyvtári Intézete által menedzselt két folyóirat, a Háromkát és a CELISR (Central European Library and Information Science Review) megújítását és elindítását. A Háromkát, a korábbi Könyv, Könyvtár, Könyvtáros (1992–2021) című szakmai lap utódjaként friss tartalmi és grafikai koncepcióval modern e-magazin formában jelenik meg kéthavonta. A CELISR pedig egy új könyvtár- és információtudományi e-folyóiratként ötvözi a Könyvtári Figyelő (1955–2022) és a Tudományos és Műszaki Tájékoztatás (1954–2023) című lapok hagyományait, a CELISR onlinefirst közöl magyar és angol nyelvű tanulmányokat, amiket negyedévente szerkesztett számokban is megjelentet. Mindkét folyóirat célkitűzései között szerepel a világban szétszórt magyarság könyvtárügyének lehető legszélesebb spektrumú bemutatása. Az előadás részletezi a szerkesztőbizottságok munkáját, a folyóiratok struktúráját, valamint a megjelenés és a publikálás sajátosságait.

Gerencsér Judit

(elnök, Magyar Könyvtárosok Egyesülete; főigazgató-helyettes, MNMKK OSZK)

**Könyvtárak és könyvtárosok új szerepkörben
a 21. században a trendek tükrében**

A 21. században egy nagyon gyorsan változó világban élünk, ahol a megváltozott társadalmi, gazdasági, jogi stb. környezet, illetve az új technológiák megjelenése és alkalmazása új elvárásokat támaszt a könyvtárosok, a könyvtárak és a különböző generációk vonatkozásában. A negyedik és ötödik ipari forradalom hatása alatt formálódik könyvtárak, könyvtárosok, állampolgárok jelene és jövője egyaránt. Ezekre az új trendekre paradigmaváltással kell válaszolnunk mind a felhasználók, mind a könyvtárosok tekintetében.

A 21. századi közgyűjteményekben – különös tekintettel a könyvtárakra – kiemelten fontos a trendek és az igények tükrében az infrastruktúrák, a működési feltételek megújítása; a tudáshoz és a tudományhoz való hozzáférés; szükséges a belső könyvtári munkafolyamatok optimalizálása és minőségileg is javasolt átalakítani a felhasználóknak kínált szolgáltatásokat. A közösség, a közösségi igények által vezérelt könyvtár a jelenkor igazi könyvtárszakmai intézménye. Az előadás fő célja, hogy bemutassa a trendek és az aktuális kihívások tükrében a könyvtárak, könyvtárosok és felhasználók jelenét, jövőjét megoldási javaslatokat, scénáriókat is felvillantva.

Illés Péter

(igazgató, Csemegi Károly Könyvtár, Csongrád)

Könyvtárak hullámain – Egy Kárpát-medencei felmérés

2024 őszén egy kérdőíves felmérés keretében próbáltuk összegyűjteni a határon túli magyar könyvtárosok problémáit és igényeit. Az eltérő jogi, társadalmi és intézményi rendszerek miatt a felmérés bár nem adott teljes képet, de egy nagyjából vázlatot arról igen, hogy a határon túli kapcsolatokat és támogatásokat milyen irányba lenne érdemes továbbfejleszteni.

Dr. Urai-Tóth Éva könyvtárvezető-helyettes – **Villám Judit**
osztályvezető

(Országgyűlési Könyvtár)

**A hagyományörző és megújuló Országgyűlési Könyvtár és
ösztöndíj-programja**

A több mint 150 éves Országgyűlési Könyvtár műemlék olvasótermében és megújuló tereiben biztosítja a modern szolgáltatásait a kettős funkciójának megfelelően, mind az országgyűlési képviselők és a hivatal dolgozói, mind pedig a nyilvános olvasók számára. A könyvtár a személyes használat mellett a digitális világ kihívásaira adott válaszaival széles körben nyújtja és fejleszti az elektronikus szolgáltatásait.

A "Könyvtár, ami összeköt" – Kárpát-medencei fiatal magyar könyvtárosok együttműködése ösztöndíj keretében 2011 és 2024 között 13 alkalommal, összesen 118 ösztöndíjas és 58 fő budapesti delegált töltött heteket az Országgyűlési Könyvtár szervezésében Budapesten. Kialakult-e egy Kárpát-medencei magyar könyvtáros hálózat? Milyen utóhatása van a programnak a résztvevőkre?

Resócki Vázsonyi Csilla

(koordinátor, Kapocs Könyvtári Csoport)

Kapcsolódások. A Kapocs Könyvtári Csoportról és a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet közgyűteményi tevékenységéről

Előadásomban visszatekintek a Kapocs Könyvtári Csoport utóbbi éveinek tevékenységére, a képzésekre, konferenciákra, intézménylátogatásokra, ahol együtt tanultunk, ismerkedtünk, lestük el a jó ötleteket. Az előadás második részében a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet közgyűteményi tevékenységéről, azon belül kiemelten a Vajdasági Magyar Digitális Archívumról lesz szó, kitérve az utóbbi időszak fejlesztéseire és a tartalmi bővülésre.

Szócs Endre

(elnök, Romániai Magyar Könyvtárosok Egyesülete)

Spanyolviasz székely módra

Az előadás érinti a Székelyudvarhelyi Városi Könyvtár fejlődési stratégiáját, a fejlődéssel, arculatváltással, közösségi szerepvállalással kapcsolatos kérdésekre adott válaszokat, valamint a rendelkezésre álló humán erőforrások bevonásának nehézségeit.

Tegdes Egyházi Dóra

(elnök, Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete)

Szlovákiában a helyzet... (könyvtári stand-up 3 felvonásban)

Milyen, ha van, milyen, ha nincs, milyen, ha félig van valahol könyvtár? Milyen az élő könyvtár és milyen a tetszhalott? Az előadásban Szlovákia többségében magyarul lakta településeinek könyvtári helyzetét mutatjuk be a 2024-es kutatásunk alapján. 2019-ben valósult meg az első ilyen jellegű országos szintű felmérés, így az akkori helyzet fényében is vizsgáljuk a friss adatokat. Az előadás nyers, szókimondó, ahogyan a kutatás eredményei is.

Varga Éva

(elnök, Kárpátaljai Magyar Könyvtárosok Egyesülete)

**Értékteremtés és összetartozás: a Kárpátaljai Magyar
Könyvtárosok Egyesülete a kárpátaljai magyar közösségben**

Előadásomban röviden szólnék a KMKE elmúlt harminc évéről, az egyesület felépítéséről, tagjainkról, a magyarul lakta kárpátaljai városok, falvak települési könyvtárainról, partneri kapcsolatainkról:

- ukrajnai állami szervezetekkel;
- más kárpátaljai nemzetiségi civil szervezetekkel;
- kárpátaljai magyar nemzetiségi szervezetekkel;
- anyaországi és elszakított részeken működő szakmai szervezetekkel.

Továbbá ismertetem egyesületünk sikeres projektjeit, rendezvényeit. Kitérek azokra az eredményekre és személyekre, amelyek, ill. akik büszkeséggel töltenek el bennünket. Röviden a nehézségeket is összefoglalom majd, végezetül vázolólok az a jövőképet, mely törekvéseink irányát meghatározza.

Dr. Zágorec-Csuka Judit

(igazgató, Lendvai Könyvtár és Kulturális Központ)

**Digitális utakon Kultsár György első magyar nyelvű könyvétől
napjainkig Lendván, a Muravidéken, Szlovéniában**

Az előadás a Knjižnica-Kulturni Center Lendava – Lendvai Könyvtár és Kulturális Központ digitális magyar adatbázisairól szól és azokról az előzményekről, Kultsár György neves protestáns prédikátor, udvari tanító és egyházi író három magyar nyelvű művének a 16. századi nyomtatásáról, amelyek megalapozták a magyar könyvkultúrát Lendván és környékén, a Muravidéken, ahol jelenleg 7 000 magyar él. A lendvai könyvtár Honismereti adatbázisában megtalálhatók a következő tartalmi egységek: Digitális könyvek, Digitális periodika, Lendva-vidéki művészeti arcképcsarnok, Lendva-vidéki tudományos arcképcsarnok. Mindezek a tartalmak a muravidéki magyar nemzetiség magyar írásbeliségéről, könyv- és szellemi kultúrájáról szólnak, a könyvtár rajtuk keresztül kapcsolódik a digitális magyar világhoz.